

Gentofte Kommune
Bernstorffsvej 161
2920 Charlottenlund

Dato: 30. marts 2006
Kontor: Valgkontoret
J.nr.: 2006-41119-7
Sagsbeh.: HLH

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har modtaget Gentofte Kommunes brev af 2. marts 2006 med bilag, hvorved kommunen har anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om en udtalelse i en sag om kommunalbestyrelsens afgørelse af 30. januar 2006 vedrørende Charlotte Sachs Bostrups valgbarhed.

Det fremgår af kommunens brev, at Charlotte Sachs Bostrup ved kommunalvalget den 15. november 2005 blev valgt som medlem af Gentofte Kommunalbestyrelse. Ved e-post af 12. januar 2006 meddelte Charlotte Sachs Bostrup imidlertid Gentofte Kommune, at hun var fraflyttet til Københavns Kommune.

Gentofte Kommunalbestyrelse behandlede sagen på et møde den 30. januar 2006. Det fremgår af afgørelsen, at Københavns Kommune den 20. januar 2006 havde registreret Charlotte Sachs Bostrup i Det Centrale Personregister (CPR) med bopæl i Københavns Kommune med virkning fra den 13. januar 2006.

Gentofte Kommunalbestyrelse konstaterede på den baggrund, at Charlotte Sachs Bostrup havde fortabt sin valgbarhed til kommunalbestyrelsen som følge af fraflytningen fra Gentofte Kommune, og at hun derfor skulle udtræde af kommunalbestyrelsen. Samtidig blev det besluttet, at Charlotte Sachs Bostrups stedfortræder skulle indkaldes i hendes sted.

Ved brev af 28. februar 2006 har Charlotte Sachs Bostrup via sin advokat meddelt Gentofte Kommunalbestyrelse, at hun den 27. februar 2006 er flyttet tilbage til Gentofte Kommune. Det er endvidere meddelt, at Charlotte Sachs Bostrup ikke ønsker at genindtræde i kommunalbestyrelsen i forbindelse med tilbageflytningen til Gentofte Kommune. Advokaten ønsker samtidig bekræftet, at hans klient er endeligt udtrådt af kommunalbestyrelsen.

Gentofte Kommune har på den baggrund anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om en udtalelse om, hvorvidt det forhold, at Charlotte Sachs Bostrup på ny er flyttet tilbage til Gentofte Kommune den 27. februar 2006, måtte have konsekvenser for kommunalbestyrelsens beslutning af 30. januar 2006 om, at Charlotte Sachs Bostrup havde fortabt sin valgbarhed.

Såfremt en kommunalbestyrelse efter en undersøgelse af sagen, jf. § 10, stk. 2 og stk. 3, i CPR-loven, finder, at den pågældendes registrering i CPR ikke er i overensstemmelse med CPR-lovens regler om bopælsregistrering, skal kommunalbestyrelsen drage omsorg for, at de korrekte bopælsforhold registreres i CPR, jf. proceduren i § 11 i CPR-loven. Bestemmelsen i CPR-lovens § 11 indebærer, at en kommunalbestyrelse kan træffe afgørelse om, at en person, trods dennes registrering med bopæl i en anden kommune, ikke reelt kan anses som fraflyttet kommunen. En sådan afgørelse medfører, at den pågældendes registrering som bosat i den anden kommune annulleres, og at den oprindelige bopælsregistrering derfor opretholdes.

En kommunalbestyrelse, der efter bestemmelsen i den kommunale valglovs § 100, jf. § 3, jf. § 1, stk. 1, skal træffe afgørelse om et medlems valgbarhed på grund af fraflytning fra kommunen, kan således have pligt til, før valgbarhedsafgørelsen træffes, at undersøge sagen, såfremt kommunalbestyrelsen har en formodning om, at den pågældende ikke reelt er fraflyttet kommunen, men fortsat bor på den tidligere adresse i kommunen.

Får en kommunalbestyrelse en sådan formodning, efter at den har truffet afgørelse om et medlems fortabelse af valgbarhed på grund af fraflytning fra kommunen, har kommunalbestyrelsen på dette tidspunkt ligeledes pligt til at undersøge bopælsspørgsmålet, jf. § 10, stk. 1, i CPR-loven og eventuelt træffe afgørelse om at annullere registreringen af flytningen i CPR, jf. § 11 i CPR-loven. Dette gælder, uanset om medlemmet senere har meddelt, at vedkommende er flyttet tilbage til kommunen.

3. Spørgsmålet om, hvilken betydning en afgørelse om at annullere registreringen af et tidligere kommunalbestyrelsesmedlems flytning fra kommunen måtte få for kommunalbestyrelsens afgørelse om den pågældendes fortabelse af valgbarhed på grund af fraflytning fra kommunen, må efter Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse bero på en stillingtagen til, hvorvidt en forvaltningsakt, der hviler på et urigtigt oplysningsgrundlag, efter de almindelige forvaltningsretlige regler vil kunne erklæres ugyldig eller tilbagekaldes.

Ifølge den almindelige forvaltningsretlige litteratur beror afgørelsen af, om en forvaltningsakt kan erklæres ugyldig på en konkret vurdering af, om forvaltningsakten lider af en væsentlig mangel. Har afgørelsesmyndigheden f.eks. været i vildfarelse om afgørelsesgrundlaget, vil dette efter en konkret vurdering muligvis kunne medføre ugyldighed, såfremt det er adressaten, der har frembragt vildfarelsen ved at afgive urigtige, men troværdige, oplysninger, som har været bestemmende for afgørelsens udfald. Hvis vildfarelsen derimod skyldes en utilstrækkelig sagsoplysning fra afgørelsesmyndighedens side, vil myndighedens vildfarelse om afgørelsesgrundlaget ikke være en selvstændig mangel.

Det skal hertil tilføjes, at der ved vurderingen af, hvorvidt en afgørelse kan erklæres ugyldig, tillige skal ske en vurdering af, om der foreligger tungtvejende undskyldelige forhold, som taler for at opretholde afgørelsen som gyldig til trods for, at den lider af en væsentlig mangel. Der må f.eks. henses til, om der er tale om en begunstigende afgørelse, der er truffet over for en adressat, der på tidspunktet for afgørelsen har været i god tro om afgørelsesgrundlaget, og som har berettigede forventninger om afgørelsens fortsatte beståen. Er der flere adressater eller parter for en afgørelse, må vurderingen ske i forhold til alle adressater eller parter.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse følgende:

1. Det følger af § 3, jf. § 1, stk. 1, i lov om kommunale valg (lovbekendtgørelse nr. 348 af 18. maj 2005), at en person alene er valgbar til kommunalbestyrelsen i en kommune, når vedkommende har fast bopæl i den pågældende kommune.

Mister et kommunalbestyrelsesmedlem sin valgbarhed, udtræder medlemmet af kommunalbestyrelsen, jf. § 100, stk. 1, i lov om kommunale valg. Spørgsmålet om, hvorvidt et kommunalbestyrelsesmedlem har mistet sin valgbarhed, afgøres af kommunalbestyrelsen, jf. § 100, stk. 2, i lov om kommunale valg.

Når en kommunalbestyrelse har truffet afgørelse om, at et medlem har mistet sin valgbarhed, f.eks. på grund af fraflytning fra kommunen, udtræder medlemmet således af kommunalbestyrelsen. Såfremt den pågældende efterfølgende flytter tilbage til kommunen, indtræder den pågældende som udgangspunkt ikke i kommunalbestyrelsen igen.

Dog har et medlem, der er udtrådt af kommunalbestyrelsen som følge af midlertidig fraflytning fra kommunen, mulighed for efter eget ønske at genindtræde i kommunalbestyrelsen, når den pågældende på ny tager fast bopæl i kommunen, og såfremt dette sker senest 6 måneder efter fraflytningen, jf. § 102, stk. 1, i den kommunale valglov. Et kommunalbestyrelsesmedlem, der ønsker at genindtræde i et sådant tilfælde, skal inden sin midlertidige fraflytning underrette kommunalbestyrelsen herom, jf. § 102, stk. 2, i den kommunale valglov.

2. Spørgsmålet om, hvorvidt en person opfylder valgbarhedsbetingelsen om fast bopæl i kommunen, afhænger af, hvorvidt den pågældende efter reglerne i lov om Det Centrale Personregister (lovbekendtgørelse nr. 140 af 3. marts 2004) opfylder betingelserne for at være tilmeldt folkeregistret i kommunen, jf. § 3, jf. § 1, stk. 1, jf. § 1, stk. 3, i lov om kommunale valg.

En person skal bopælsregistreres i CPR på den adresse, hvor vedkommende har sin bopæl – dvs. der hvor vedkommende regelmæssigt sover, når denne ikke er midlertidigt fraværende pga. ferie, forretningsrejse, sygdom eller lign., og hvor denne har sine ejendele, jf. § 6, stk. 1, i CPR-loven.

Det fremgår af kapitel 3, punkt 2, i vejledning om folkeregistrering (vejledning nr. 51 af 13. juni 2002), at der ved afgørelsen efter CPR-lovens § 6, stk. 1, af, om et fravær fra bopælen er midlertidigt, eller om man er flyttet, bl.a. må ske en vurdering af, om der er hensigt til tilbagevenden til bopælen, f.eks. om der er taget skridt til at afvikle den tidligere bolig. Herudover er længden af fraværet af betydning.

En kommunalbestyrelse, der får formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret, er forpligtet til at undersøge sagen for at rette eventuelle fejl. Det er som udgangspunkt den kommune, som den pågældende er registreret i, som skal undersøge sagen. Hvis der imidlertid er en formodning om, at den pågældende skal være registreret på en bestemt adresse i en anden kommune, er det denne anden kommune, som har undersøgelsespligten, jf. § 10, stk. 1, i CPR-loven.

For så vidt angår en uddybende beskrivelse af de forvaltningsretlige regler om ugyldighed, herunder ugyldighedens virkning, kan ministeriet henvise til den almindelige forvaltningsretlige litteratur.

Spørgsmålet om, hvorvidt en gyldig forvaltningsakt kan tilbagekaldes, beror ifølge den almindelige forvaltningsretlige litteratur på en konkret vurdering af, om forvaltningens (det offentliges) interesse i at tilbagekalde en forvaltningsakt kan tillægges større vægt end borgerens forventninger til, at en truffet afgørelse består. I vurderingen heraf må indgå en lang række momenter, som indbyrdes må afvejes i forhold til hinanden, herunder f.eks. om der er kommet nye oplysninger til sagen, som afgørende ændrer grundlaget for afgørelsen, eller om oplysningerne kunne have været taget i betragtning på afgørelsestidspunktet, om afgørelsen er begunstigende over for en eller flere adressater eller parter, og om disse har været i god/ond tro om afgørelsesgrundlaget og har haft berettigede forventninger til afgørelsens fortsatte beståen.

Ministeriet kan henvise til den almindelige forvaltningsretlige litteratur for en uddybende beskrivelse af reglerne om tilbagekaldelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet foretager herefter ikke videre i anledning af Gentofte Kommunalbestyrelses henvendelse af 2. marts 2006.

Med venlig hilsen

Inger Mogensen